

S.
du
Ja
Ber
ter
Spraw

SSurk

7

iadka.

popł.

y Powiatowego Urzędu
przesłuchawczych:

IPN
BUIAD
Warszawa

elżbieta zyr. elżbieta

ur. 27. XII. 1899 r. Łukanie woj. Lubelskie

wykon. domowe, kamienik, żył,

Polska, sadownie nie karany,

zam. Łukanie Bożniowa N-13.

Jest mi wiadomo że za fałszywe zeznania będzie po-
siadany do odpowiedzialności według przepisu Kodeksu
karnego.

M. Szczerba

anie. Kto to był Spiewak Antoni i z kim był jego maz-
cie?

IPN
BUIAD
Warszawa

dp. Ja Daniel elżbieta znam Spiewaka Antoniego
od roku 1918, zawód jego jest kominar cały
czas zamieszkiwał w Łukanie.

anie. Opowiedz o jego działalności za okupacji nie-
mieckiej?

dp. Spiewak Antoni będąc kominarzem miał
możliwość wstępu do wszystkich mieszkań w
Łukanie. Wówczas ustąpił do grupy...

Protokół przesłuchania świadka.

Luków dn. 24.XI.44r. godz. 3 popoł.

Ja Mistrz Leon oficer szkoły Powiatowego Urzędu
Bezpieczeństwa Publicznego przesłuchawcy charakteru:
tenże świadek a mianowicie:

IPN
BUIAD
Warszawa

Sprawa Śpiewaka Antoniego. Daniel elerick syn. Elanier
ur. 24. XII. 1899 r. Lukiem woj. Lubelskie
wyk. domowe, kamienik, Łyż,
Półka, sadownie nie karany,
zam. Łuków Bożenka K: 13.

Jest mi wiadomo że za fałszywe zeznania będzie po-
ciąg-
nięty do odpowiedzialności według przepisu Kodeksu
karnego.
H. Sauer

anie. Kto to był Śpiewak Antoni i z kim był jego zna-
cis?

IPN
BUIAD
Warszawa

dp. Ja Daniel elerick znam Śpiewaka Antoniego
od roku 1918, zawód jego jest kominar cały
czas zamieszkiwał w Łukowie.

anie. Opowiedz o jego działalności za okupacji nie-
mieckiej?

dp. Śpiewak Antoni będąc kominiarzem miał
możliwość wstępu do wszystkich mieszkań w
Łukowie. Właściwie ustąpienie amni miemiockiej:

nie i melował o takich do gestapo, ~~skutkiem~~
Chciało to miejsce u Danielaka Majer przy ul. Staro pija-
rskiej. Siadła przy ul. Browarnej i u Elzyca Anja
przy ul. Bożnicza. Na skutek zameldowania IPN
BIAŁO-
STOKA Spiewaka
Antoniego do gestapo powzięte piekarnie zamknięto,
piece węgnowe z bunonu, waciwiek awentowano. Po
złożeniu kręgi wysokości pomiet stółczy wypuszczo-
no.

W jednym roku zaczęli Niemcy uwagać obławę,
na ludność żydowską. Dla uniknięcia obław ludność
żydowska schowała sobie ~~swój~~ schrony pod was-
nymi mieszkaniem albo ich okolic.

Na ulicy Chłudzynieckiej w roku 1941 jesienią po
urządzeniu obławy na tej ulicy Niemcy nie
stomili dostatecznie ilość ludności żydowskiej IPN
BIAŁO-
STOKA
Spiewak Antoni samo intnie brat siekiere w
necie i szukał przy pomocy jej schronów. W tym
czasie gestapowcy oczekiwali na jego wyniki
obławowy obław. U ob. Ochmana udało się
Spiewakowi odnaleźć schron gdzie skrywało się
około 30 ludzi cięż tych ludzi rozstrzelano na
miejscu a młodych zabrano do wagonów
wywozów ich do Trybuniki.

Drugi wypadek miał miejsce w tym samym

wyż

Puf
0

6.
8
wyrz
Pod dwóch dniach miał miejsce wypadek na ulicy
Warszawskiej gdzie talerz Spiewak ochwycił schron
z pięciorga ludzi jakich gestapowcy na miejscu
rozstrzelali. Spiewak Antoni był przy wszystkich
wymienionych operacjach jaki brat czynny
udział.

Dwa tygodnie miesiące przed przyjściem Wojsk
Szkolnych na ulicy Chłodnyńskiej do waszego domu,
przyjeżdżał ob. Rybak.

Spiewak Antoni zaraz rano dowiedział się o
jego przyjeździe i zawiadomił otem przechodzących
ulicą żołnierzy niemieckich. Rybaka trzymano
w areszcie zarządu Stiejskiego dwa dni a póź-
niej rozstrzelano.

Pytanie. Kto wam o tym opowiadał?

Odp. Oprócz wypadku z Rybakiem, jakie mnie
opowiadano, reszta wiadomości na wasze osoby
przebywające na ulicy bez opaski i dowodu
osobistego.

To jest wszystko co mam do zeznania, nad-
mieniam tylko że o działalności Spiewaka
moje karidy mieszkamie miasta Łukawa
dale zeznania to jest podziwiać moje.

PROTOKOŁ

Ja niżej wymieniony przesłuchany w charakterze... *świadka* ...przez
śledczego... *kur. m. dykt. W. K. W.* ...dnia... *29 XI* 1944 r. o godz. *11-*...

zecznej: *Goldberg Pejsach*

Nazwisko i imię: *Goldberg Pejsach*

Imiona rodziców: *Moszek, Bluma*

Nazwisko rodowe matki:

Wiek i data urodzenia: *1905 rok*

Wykształcenie: *plomowe*

Zawód: *piekarz*

Narodowość: *żydowska, polska*

Wyznanie: *mojżeszowe*

Czy był karany: *nie*

Miejsce urodzenia: *Łuków*

Miejsce zamieszkania: *Łuków*

O odpowiedzialności za złożenie fałszywych zeznań jestem uprzedzony.

+++

Co wicie o działalności byli współpracownicy z niemieckimi
spisowcami Antoniem.

Wspomni: Spisowca Antoniem znam dobrze, raznicki
w Łukowie poigniecka ze mną i lubił się często
upijać i robił awantury po pijanemu, często cho-
dził z iandarmem do ghetta i po ma wstanie ocygo
chodzić w ghetto, bo wtedy musiałem się chorować

edy
BOUTE
Warszawa

Земляку: x x x

IPN
BUIAD
Warszawa

267. 10. 11. 1911. 1. 11. 1911. 1. 11. 1911.

Ja Karol Leon of. śledczy po przesłuchaniu świadków
i oświadczenia postanawiam sprawę przekażać do prokuratury
of. śledczy

Wizacjami P.M.B.P.

Protokół przesłuchania

Luków dnia 29 listopada 1944 roku.

Ja Karol Leon Oficer śledczy.

Pow. Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Łukowie

IPN
BUJAD
Warszawa

1. Obywatel Spiwak Antoni
2. Imiona rodziców Franciszek Katarzyna
3. Data urodzenia 1894 roku
4. Miejsce urodzenia Domaszewice gm. Włocławek pow. Łuków.
5. Narodowość Polska
6. Zawód Komisarz
7. Stan cywilny ☒ Wdowiec
8. Wykształcenie Domowe
9. Przynależność partyjna Bez partyjny
10. Zajęcie rodziców Gajowy
11. Czy był karany / kiedy przez kogo i za co /
Sądowo nie karany
12. Miejsce zamieszkania przed rokiem 1939.
Łuków ul. Pasternik 11
13. Ostatnie miejsce zamieszkania
Łuków ul. Rynek Koński 5.

Pytanie. Kiedy wyście brali udział w akcji syjańskiej?

Odp. W roku 1942 przyszedł polejant niemiecki

4
10 8

IPN
BUJAD
Warszawa

Strazacy nastepujace ktorey ochrazajeli kryjowki izolauski
1. Chajkowski Jozef, 2. Laskowski 3. Pilski Jozef 4. Ellym
Oryk Jozef ~~Walczyk~~ i wiecej nazwisk nie pamietam.

Pytanie. Co Spiewaka musito do brania udzialu w akcji izola-
uskiej?

Odp. Bytem muszany przez gestapo, bo kto sie niestawil
to odrazu wydawali wyrok smierci.

Pytanie. Czy Spiewak wydawal niemiecom izola'w?

Odp. Ja skazywalem kryjowki niemiecom tak samo
jak inni ale nazwiska niemcom i ktorych
^{wydalem} izola'w nazwiska niemcom.

Protokol zostal przerzytany i jest zgodnie z
tekstem zeznania.

Badanie prowadzit: ✓
Oficer ideologii
Kawrot Lech.

Antoni Jurek

PROKURATOR
SPECJALNEGO SĄDU KARNEGO
dla Okręgu Sądu Apelacyjnego
w Warszawie
z siedzibą w Siedlcach

Dnia 27 stycznia 1945 r.

Nr. akt. Dsspec 80/44

AKT OSKARŻENIA

przeciwko

Antoniemu Spiewakowi

oskarżonemu z art. 1 Dekre-

tu PKWN z dnia 31.8.1944 r.

/Dz.U.R.P. Nr. 4 poz. 16/

Oskarżam:

Spiewaka Antoniego

syna Franciszka i Katarzyny, urodzonego dnia
12 września 1894 r., we wsi Domaszewnicy, gm Łu-
ków, pow. Łukowskiego, wyznania rzymsko-kat., wdow-
ca, ojca 3 dzieci, w wieku lat 24, 20, i 17,
narodowości polskiej, z zawodu kominiarza, funk-
cjonariusza straży pożarnej, posiadającego wy-
kształcenie elementarne, rzekomo niekaranego,
zam. w m. Łukowie, majątku nieposiadającego,
obecnie aresztowanego i przebywającego w wię-
zieniu w Siedlcach,

o to, że

w 1941-1942 r., w czasie bliżej nieokreślonym

w mieście Łukowie, pełniąc obowiązki kominiarza

wskutek czego zostało kilkadziesiąt osób w wieku starsz
nieustalonych nazwisk i imion narodowości żydowskiej, a
w tej liczbie i Rybak niewiadomego imienia, rozstrzelan
przez okupantów, a kilkanaście osób w wieku młodszym wy
wiezionych i osadzonych w obozie koncentracyjnym w Treb
lince; ponadto i o to, że w tymże czasie i miejscu, prz
tychże okolicznościach w zamiarze dokonania zabójstwa z
nieustalonego imienia i nazwiska ukrywającego się przed
Niemcami w jednym ze schronów, uderzeniem siekiery odra
bał mu głowę, pozbawiając go życia, a także i o to, że w
okresie okupacji niemieckiej, w tymże czasie i miejscu,
działając na szkodę obywateli przebywających na obszarze
Państwa Polskiego, podczas likwidacji piekarni, wypiekają
cych chleb prywatnie, denuncjował wobec władz okupacyjnych
właścicieli tych piekarni: Danielaka, Majera, Mylca Arję
i Pisfogla niewiadomego imienia; wskutek czego wymienieni
piekarze zostali aresztowani, a piekarnie zniszczone.

Czyny te stanowią zbrodnie przewidziane w art. 1
pkt. a/ i b/ Dekretu PKWN z dnia 31.8.1944 r. /Dz.U.R.P.
Nr. 4 poz. 16/ i na zasadzie art. 7 tegoż Dekretu i art.
Dekretu PKWN z dnia 12.9.1944 r. /Dz.U.R.P. poz. 21/ pod
legają rozpoznaniu przez Specjalny Sąd Karny dla Okręgu
Sądu Apelacyjnego w Warszawie z tymczasową siedzibą w Si
cach.

W i c e p r o k u r a t o r

38

Lista osób podlegających wezwaniu na rozprawę sądową:

Oskarżony

Spiewak Antoni s. Franciszka / str. 9 i 16/ Więzienie w Siedlcach
Obróńca oskarżonego.....

Świadkowie:

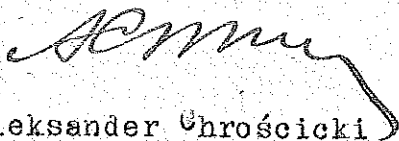
- 1/ Goldberg Pejsach /str. 8 i 30/ m. Łuków ul. Swiderska Nr. 4
- 2/ Moszek Daniel /str. 6 i 31/ " " " Bózniczna " 13
- 3/ Potasiński Edward /str. 32/ " " " Kanałowa " 5
- 4/ Dudzik Jan / str. 29/ " " " Pastewnik " 10
- 5/ Łukaszewski Roman str. 33/ " " " Pastewnik " 12

Do odczytania :

Akta dochodzenia

Wiceprokurator

/-/ Aleksander Chrościcki

Nr akt K Spec 5/45

SENTENCJA WYROKU.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dn. 30-go Kwietnia
26-go Marca 1945 r.

pełnący Sąd Okręgowy na Okręg Apelacji: Warszawski

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzię J. Halewski

Sędziowie: Stawicy: R. Grabowski i R. Wójcik

Protokółant F. Jelek

w obecności Wice-prokuratora S. B. K. S. Chwościckiego

rozpoznałszy dn. 26-go Marca 1945 r. sprawę Antoniego

Spiewaka urodz 12/9 r. 1894

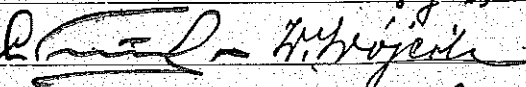
w Domaszewicy syna (córkę) Franciszki i Katarzyny, os-

kazanego o to, że w 1941-1942 r. w czasie bliżej nieokreślonym w mieście
Luków, pełniąc obowiązki Kominiarza - funkcjonariusza niemieckiej
Straży pożarnej i działając na rzecz niemieckiego policyjnego organu
bezpieczeństwa (Gestapo) oraz żandarmerji niemieckiej, brał czynny udział
w prześladowaniu osób pochodzenia żydowskiego, poszukiwanych przez
niemców, wskazywał miejsce ich ukrycia, oraz bijąc i oddając ich w
ruce okupantów, wskutek czego zostało kilkadziesiąt osób w wieku
starszym nieustalonych nazwisk i imion narodowości żydowskiej,
w tej liczbie i Rybak nieznanego imienia, rozstrzelanych przez
okupantów, a kilkanaście osób w wieku młodszym wywiezionych i
umieszczonych w obozie koncentracyjnym w Treblince; ponadto o to,
że w tymże czasie i miejscu przy tychże okolicznościach w zamian

Państwa Polskiego, podnoszą kwestię piekarni, wypięknięcych
chleb przynależnie, demagogowi wobec władz okupacyjnych
włoskich tych piekarni: Danilowa, Majera, Mylec, Brzys i
Pufogla niezadowolonego i innych, wskutek czego wyznaczeni
piekarnie zostali aresztowani, a piekarnie zniszczone,
to jest o czym, pismem w art. 1. pkt a i b. Sekretu
P. K. W. N z dnia 31-go Sierpnia 1944r. (B. U. R. P. N. 4 pos. 16)
p o s t a n o w i e

Antoniego Spiewaka uznaje winnym dokonania zamieszanych mu
przestępstw i na podstawie art. 1. 2 Sekretu P. K. W. N z dnia 31 Sierpnia 1944r.
skarcić go na karę śmierci; koszty postępowania i łowienie oraz koszty
Sądu przysię na rzecz Skarbu Państwa. Na podstawie § 1 art. 5 praw-
Tawego Dekretu Sąd Sreka ukazuje praw publicznego i obywatelskiego praw
honorowego oskarżonego oraz konfiskację całego majątku oskarżonego.
Na podstawie art. 18-go Dekretu P. K. W. N. z dnia 12-go Kwiecień 1944
roku wyrok niniejszy jest ostateczny i prawomocny.

Przewodniczący Sąd: Jan Walencki.

Zawnię: Jan Walencki

Na stronie 1-g. Zawnię 26-go Kwiecień i b. Grabowski "napisał 30-go Kwiecień, A. Korn".

Wzrostanie.

Oskarżony do winy się nie przyznał. Natomiast świadkowie oskarżenia Janie-
luk i Goldberg zeznawali pod przysięgą stwierdzić, że oskarżony brał czynny
udział przy wystrzeliwaniu schronów, w których ukrywali się Żydzi w czasie likwi-
dacji Ghett, zeznawali o swoich odkryciach okupacyjne władze niemieckie,
później znajdujący się w tych schronach Żydzi przy udziale oskarżonego byli ca-
łkowicie zniszczeni i rozstrzelani. Brał udział i tłumaczył, komunistom,
żołnierzom i innym, że nie należy ich ukazywać, dlatego że